HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אומר שני לוגין שאני עסיד להפריש. תרומה מן המתה: **הרי זן.** בתוכו: **ומיחל.** מעשר שני שהוא יכול לתקן מיד בלא הפרשה לאחר שקרע עליו שם יחללנו בכל מקום שהוא על המעות ושותה מיד ולאחר זמן יפריש התרומה והמעשר ומערבין הוכרה הדבר שזהו תרומה: **אוסרין.** קס"ד השתא דטעמייהו משום דקסבר מין בשירה: [**זוזי. זוגין**]: **בעיבור.** בשותפות: **לאיזה.** מן הקיניין שירצה ג' הפרידות יקריב עולות לשתי הנשים ואת קן הפ' יקריב שתיהן חטאות לשתי הנשים וכ"ש אם בא לחלק כל קן וקן פרידה לעולה ופרידה לחטאת דשפיר דמי. מלמד מדקא אמר שמותר ליקח קיניהן בעירוב מכלל דיש בשירה לתמרין הוכרה הדבר שזו פרידה שהקריב לשמה של זו שלה היא דשם בעלים בעינן דמי אין בשירה אלא למימר חטאת ועולה שהקריב לה לא שלה היו אלא של מחצתה וקרבן הקרב נשנוי בעלים קי"ל בפסחים (דף ס:) ובזבחים (דף ג.) לחינו עולה לבעלים וכ"ש בחטאת שלא לשמה מו שלא לשם בעליה לגמרי מיפסלה וקביעות שם בעלים אינו תלוי בכהן: **בשהתנו.** הנשים ביניהן שכל מי שיקריב הכהן לשמה יהא שלה: **מי הכי מאי לימרא.** כיון דבדעת כהן תלוי: **קמ"ל כדרב חסדא.** שאע"פ שהיה כל קן וקן בפני עצמו אלא שלקחום ביחד וסד"א על כרחו מכל קן צריך לעשות חטאת ועולה ולא יוכל לעשות מן הקן הפ' שתי עולות לשתי הנשים ומקן השני ג' חטאות דלמא מדעתא דהכי יהבינהו קא משמע לן כיון דלא לקבעינהו בהדיא בשעת לקיחה לממר פרידה זו חטאת ופרידה זו עולה מפילו קבעוה לאחר לקיחה יכול הכהן לעשות כמה שירלה: **אין הקינין.** של כל מחוסרי כפרה מתפרשות אין ואין חטאת: אלא

אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ומיחל ושותה מיד דברי ר"מ ר' יהודה ור' יוסי ור' שמעון א אוסרין עולא אמר ליתא לאיו ממתני' ואלא הא דקתני ר' יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אוסרין עולא ב זוזי זוזי קתני דברי רבי מאיר ור' יהודה ר' יוסי ור' שמעון אוסרין וסבר ר' יוסי אין ברירה ג והתנן רבי יוסי אומר ד שתי נשים שלקחו את קיניהן בעירוב או שנתנו ה קיניהן לכהן איזהו שירצה כהן יקריב עולה ולאיזה שירצה יקריב חטאת אמר רבה התם כשהתנו אי הכי מאי למימרא קמ"ל כדרב חסדא ו דאמר רב חסדא ז אין הקינין מתפרשות

שני לוגין שאני עתיד להפריש. וטע"ג דע"ה לא נחשדו על תרומה גדולה כדלמרינן בסוטה (דף מח.) כותים חפילו תרומה גדולה אין מפריסין ומע"ג דבפרק שלשה שאכלו (ברכות דף מז:) אמרינן דכותמי עשורי מעשרי כרחוי דבמתי לכתיב מזהר זהירי ה"מ לתכול לעצמן אבל למכור לחברים לא מעשרי דלא דרשי לפני עור לא תתן מכשול אלא בפסטיה ומע"ג לחינן משודין על הגזל הכא לא מהשיב ליה גזל דהוי ממון שחין לו מובעין ועוד דכל זמן שלא הופרש אינו דומה שיהא גזל שעדיין לא נתחייב ליתן לכהן או ללוי ותדע דע"ה לא נחשדו על הגזל ומשידי על המעשרות ועוד דסמכי אהא דדרשינן בגמרא מלישע (דף פח:) עשר תעשר ואכלת ולא מוכר:

עשרה מעשר ראשון ותשעה מעשר שני.

עשרה ותשעה דאמר שהסיר שני לוגין לתרומה גדולה פשו להו מאה נכי ג': **מיחל.** פ"ה מחלל על מעות ושותה מיד בלא הפרשה ואינו נראה לאינו יכול לחלל דלוקח בפיפה להך מתני' דבי מתני' קתני ומחלל על מעות משום דקבע לו מקום כמו הפרשה דקתני התם מעשר שני בלפופו או בדרומו ובע"ם אין השמשות מילי דקתני ה) בתוספתא וקדם עליו היום ולכך בדמאי יכול לקבוע עליו מקום דספק מפיכה מעשרין את הדמאי אבל בכותים דודאי לא מעשרי הוי ודלי ולהכי לא קתני בבי כותים מעשר שני בלפופו או בדרומו דקתני על דמאי ולא קתני נמי הכא ומחלל על מעות דקתני בבי דמאי ומיחל פירות ו) מתחיל או כמו שפי' רבינו תם דמיחל כמו מיהל בה"ג פירוש מוזג כמו שבלך מהול במים (ישעיה ו) ואחר השבת מפרים מעשר ראשון ושני דקתני בתוספתא עשרה הבאין מחריהן תשעה כנגדן מחריהן דכיון שלין יכול לקבוע לו מקום אם היה שותה בלא הפרשה היה שותה טבלים למפרע: **דברי ר"מ.** משמע דאית ליה לר"מ ברירה ולר' יהודה נמי קאמר דהא בשקבע לאית ליה ברירה והכא אסר משום דאית לבקיעת נוד ואילו בפ' י"ם בכור (בכורות דף מח.) גבי נתנו עד שלא חלקו מוקי רבא ר"מ ור' יהודה כרב אסי דאמר האחין שחלקו דאית ליה ברירה ומחלה לקומות אלמא מספקא להו ויש לחלק בין הכא שאבר דבריו ומתנה בפירוש ואומר שאני עתיד להפריש להיות האחין שחלקו דאית ליה ברירה מבר דבריו כלום ובמרובה (ב"ק דף פט:) דפריך לר' יוחנן אלר' יוחנן דבהיות לכל המחלקט אית ליה ברירה ובהיות האחין שחלקו שמעינן דלית ליה ברירה וחוזר בו הש"ס מדבריו מתוך קושיא זו הוה מלי לחלק כדפרי' אלא דניחא ליה למימר לעולם כל המלקט כדקתני בתמניתין ונימא ליה למימר לעולם לא תיפוך כדפרי' לעיל ועוד אלא מלי לחלק הכי להא דר' יוחנן ליה ברירה אפילו היכא דמבר ברים כל הגט ו): **רבי יוסי ור"ש אוסרין.** משמע לר' יוסי ליה ברירה וכן בסמוך גבי מעשר שני שים לי בציתי מחולו על פלע שתעלה בידי מן הכיס וקאמר דשמעינן לר' יוסי דאית ליה ברירה במי שחלקו לקומות אלמא (גיטין דף עג.) תנן ר' יוסי אומר מגורשת ואינה מגורשת ולכי מייתי הוי גיטא אלמא יש ברירה דהכי דייקינן ברים כל הגט (שם דף כה:) לר"י ופ"ה התם מע"ג דתנאי הוא לריך ברירה כיון דאין בידו ובשעת התנאי ספק הוא והתנאי מתקייס מאליו ואי ללו משום ברירה לא הוי גט וכי נמי בשמעתא תשיב ברירה אם בא מכח למזרא כו' ומע"ג דמתנה וכן ברים כל הגט ז) הכיני בועלין ע"מ שילמה לבא כו' והא דאמרי בשמעתין הכי זה תרומה על זה אם יולדו גמשים כו' ה"ג לא הוי תרומה דפשיטא ליה דהויא תרומה היינו למאן דאית ליה ברירה קאמר ולמאן דמחלק בין תולה בדעת עלמו לדעת אחרים ניחא אבל למאן דלא מחלק קשה ו"ל דהתם בגיטין עומד הדבר להתברר בודאי שהרי יחיה או יחות אבל הכא יכול להיות שלא יבא לידי הפרשה או לא יעלה פלע מן הכיס תיתה למאי דסלקא דעתך דלר' יהודה ליח ליה ברירה ס"ל סבר החחין שחלקו לקומות הן ומחזירין זה לזה ביובל כר' יוחנן ומ"ל לא משכחת דמייתי בכורים אלא חד בר חד עד יהושע בן נון דאין להן אלא קנין פירות ור' יהודה אית ליה בהחובל (ב"ק דף ל.) דלאו בקנין הגוף דמי אבל בין יום או יומים ולר' יוסי נמי לא משכחת לה דס"ל דאין ברירה וגבי דין יום או יומים מספקא ליה אם קנין פירות בקנין הגוף דמי אם לאו וכה"ג דייק הש"ס בסוף השולח (גיטין דף מת.) ותירץ ר"י דמדין יום או יומים אין ללמוד בעלמא דהתם כתב קרא כספו ותחתיו ולהכי לא מייתי בהשולח כי מייתי היכא דשדה מחוזה: **אוסרין.** הקשה הר מקולי דהכא משמע מי טעמא דר"י משום בקיעת הנוד ליתא לדאין מקחי מתני' ואילו בפ"ק דחולין (דף יד:) בשמעתין דנקבין חבריא למימר דר"י היא מייתי לאין בתר דמוקי טעמא דר"י משום בקיעת הנוד ושם פירשתי ע) מה ש"ל: ו) **והתניא ר' יוסי אומר.** הוה מלי למנוי דהתם בתולה בדעת אחרים: **לאיזו שירצה כהן.** פי' בקונטרס אלמא אית ליה ברירה דאי לית ליה ברירה אימא למימר חטאת שהקריב לו שלה היה שלא לחבירתה וקרבן הקרב נשנוי בעליה פסול ואין נראה להאי דהא מוכח ברים זבחים (דף ג:) דהתמת לשמה הקי מ"ל בלא ברירה אפשר להקריב לו בהתם ונראה דמוכח דאי אין ברירה אימא למימר כל קן רחל הקריב למעלה וכל קן נקה הקריב למטה והקריב עולה למטה וחטאת למעלה: **כשהתנו.** פי' הקונטרס שהתנו הנשים שכל שיקריב לשמה יהא שלה וקשה לפירושו דהיינו ברירה גמורה שתולה בדעת הכהן שחותו שיעשה יתברר שהוא שלה דכיון שנתערבו הקינין לא חפשר כלל בלא ברירה ונראה לר"י לפרש כשהתנו הנשים בשעת לקיחה זה יהיה שלי וזה יהיה שלך וכן נתנו דמי קיניהן לכהן בעירוב ונתנם למוכר ופירש בשעת לקיחה קן זה לזו וקן זה לזו ומצא שלא נתערבו הקינין אלא המעות ופריך אי הכי מאי למימרא דכיון שלא נתערבו הקינין פשיטא דשריא ומשני מהו דתימא דנגזור התנו אטו לא התנו דכיון שנותנין הדמים בעירוב יקחו גם כן הקינין בעירוב ואי לא חפשר בלא ברירה קמשמע לן דלא גזרינן ובדרב חסדא גרסינן פירוש וקמ"ל נמי כדרב חסדא ותרתי קמ"ל מדנקט שתי נשים ולא נקט בשאר אחת משמע דאחת לאשמעינן דלא גזרינן התנו אטו לא התנו ואי לא אחת לאשמעינן נמי כדרב חסדא לא הוה ליה למימר לאיזה שירצה יקריב עולה ולאיזה שירצה יקריב חטאת דלא הוה צריך להזכיר עולה וחטאת אלא יקריב שלא לשה ושל רחל לרחל:

מוסף רש"י

הרי הן תרומה. גדולה, ואחר כך עושה ממה שנשתייר מאה מדות, מפרישים עשרה למעשר ראשון ושמיניו משעשה מדות ומפרישים מהן תשעה למעשר שני (מעילה כב.). ומיחל. מוליח מעשר שני לחולין על מעות שים לו בציח, דאם שים לו פעמי לאקון יאקון, דהא נאמירה בעלמא סגי (ב"ק פט:) הוחיל ויכול לאקון נאמירה בעלמא ולומר הרי הוא מחולל על מעות שים לי בחוך הבים, לא האמינו לו חכמים לשחוטו ולהשתמש על הבירה, אבל בתרומה ומאר מעשרות שמקנין לאבירה ולאחר השבח כשיפרישם ממקנין הוכרה הדבר שזו היא התרומה וזה לא שמא אלא מולין (חולין יד.). **ושותה מיד.** למאחר שקלא שם יפא לו מידי טבל וכשהוא מולין יין לאחייתו הוא הבבר לאולין ולכשיהיו לו כלים ויולא מן הנוד לתרומה היא בירה (גיטין בה:) ושאר ממנו לאאחר בכלי אלא שיאחר שיוחיר בכלי שיעור התרומה והמעשרות (מעילה כב.) וכשיהיו לו כלים יפרים גם התרומה ומעשר (יומא נו.). **ר' יהודה בר' אוסרין.** על שיפרים ממש דקסבר אין ברירה ואלו כוס וכוס יש לומר שהוא תרומה ומעשר (מעילה כב.).

פג א מיי' פ"ז מהל' מעשר הלכה ו סמג עשין קלה:

פד ב ג מיי' פ"מ מהל' פסולי המוקדשין הלכה ח:

רבינו חננאל

אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה עשרה מעשר שני, ומיחל ושותה דברי ר' מאיר, ור' יהודה ור' יוסי ור' שמעון אוסרין. ואקשינן וסבר ר' יוסי אין ברירה והא תנן ר' יוסי אר' שתי נשים [שלקחו את קיניהן] בעירוב או שנתנו דמי קיניהן בעירוב לאיזה מהן שירצה מקריב עולה. פי' כיון שהקריבה לחטאת נתברר כי זו שלקחה מתחילה לחטאת וכן העולה, הנה אית ליה לר' יוסי ברירה. ופריק רבה בשהתנו ביניהן בכך. ועל כן א"ר יוסי איזה שירצה מקריב חטאת. ומאי אתא לאשמועינן דרב חסדא דאמר אין הקינין מתפרשות